

СТАНОВИЩЕ

от

професор д-р Вера Ганчева,

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 2.1 филология (американска литература), обявен от СУ „Св. Климент Охридски” и обнародван в Държавен вестник, бр. 55 от 19.07.2011 г.

I.

В конкурса за професор по американска литература се е явила като кандидат доцент д-р Мадлен Данова, която представя научни трудове от периода 2007-2011 г. и по свое усмотрение предлага структурирането на този материал в четири основни раздела: ■ научни публикации по американска литература и по-специално върху наследството на Хенри Джеймс; публикации върху творчеството на други американски автори; публикации върху канадската литература; ■ научни публикации върху съвременните масмедии; ■ научни публикации върху преподаването по американистика и продължаващото обучение; ■ изготвяне на материали за интерактивно представяне на учебното съдържание.

Дори по-беглият поглед върху тази внушителна по обем продукцията убеждава в успешния синтез на изследователските търсения плюс резултатите от тях и активната дейност на доцент д-р Данова в областта на преподаването по американска и канадска литература, по масмедии и межкултурна комуникация, а оттук – на теорията и практиката за постигане и предаване на задълбочено и разностранно познание, за обогатяване и разширяване на традицията в разработването на литературоведска проблематика с нови погледи върху различните ѝ аспекти и с впечатляващо новаторски подход. В това отношение особено характерна е монографията *The Jamesiad. Between Fact and Fiction: The Postmodern Lives of Henry James* (2011), основен акцент в която е сплавта от биографично и фикционално в нов жанр, а именно биофикционалната литература, съдържаща главните характеристики на постмодерното писане. Въпросното изследване е ценно не само с подстъпите на авторката към взаимодействието между факт и фикция, но и с това, че в него са обхванати, за пръв път у нас девет твърде различни едни от други романи на съвременни автори за Хенри Джеймс, поставени под общия знаменател на теоретичното проблематизиране на биофикционалното и неговото „поведение” на територията на постмодерното.

Освен глъбинно вникване в сложното и не дотам познато на съвременника наследство на Хенри Джеймс, тази монография демонстрира широките познания на доцент д-р Данова в областта на модерната (постмодерната) англоезична белетристика и литературна теория. Тя не се бои от смели, необичайни паралели между твърде несходни помежду си автори и произведения, прокарвайки последователно и логично главната идея, вложена

в това интересно и провокиращо в най-положителен смисъл проучване на възможностите за *хибридизиране* на текстове, считани по навик за еднопосочни и в известен смисъл тривиални. Авторката ни ги показва откъм различни и нестандартни за възприемане ъгли, кара ни да се замислим над това, дали винаги разбираме в цялата им комплицирана цялост произведения, които изненадващо се пародират - сами себе си и във взаимовръзките, в които тя ги поставя, а пародират и нашата собствена склонност да ги схващаме нерядко елементарно, да се придържаме за собствено улеснение предимно на повърхността им.

У мен голям интерес събуди представянето на движението *New Spiritualism* и препратката, макар и бегла, към универсалната теософия на шведския мистик Емануел Сведенборг, чийто почитател Хенри Джеймс е бил. Но това е само един от акцентите в монографията на доцент д-р Данова, която суверенно лавира между явления и личности в американската и европейската литература, художествена и научно-критическа, поднасяйки интересни наблюдения и богат материал за размисъл, за отправни точки към анализи от нов тип на уж иначе добре известни „факти и фикции”. Силно впечатление ми направи библиографията, приложена към този труд на доцент д-р Данова – сам по себе си този широк спектър от автори и заглавия свидетелства за извънредно сериозните ѝ проучвания в една малко изследвана сфера на литературната теория и критика.

И другите публикации, представени от кандидатката, я представят като учен с оригинално и задълбочено мислене, със стремеж да внедрява в българското културно пространство нови идеи и трактовки, които осмисля, систематизира и превръща в актуални и полезни възможности за интерпретации. Тук особено ще отделя тези, които са посветени на канадската литература и на проблема за *мултикултурализма* – считам, че в тях доцент д-р Мадлен Данова действително прокарва път към една обширна, важна и все още недостатъчно позната у нас научна и творческа сфера. Тук тя има реален принос на откривател и комуникатор между (не само географски) отдалечени културни пространства.

II.

Най-положителна оценка заслужава също преподавателската и организационната дейност на доцент д-р Мадлен Данова. Тук, разбира се, следва да се открие нейната активна и резултатна работа като заместник декан от 2007 до 2011 година. Макар да става дума за сравнително кратък период от време, доцент д-р Данова е съумяла да го насити с инициативи и факти, които доведоха до въвеждане на редица иновативни методи и форми на обучение, до енергична подкрепа за новите технологии и интердисциплинарния характер на модерното обучение. Добре осведомена, изключително енергична, излъчваща добронамереност и толерантност, доцент д-р Данова доказва във всяка своя изява – като заместник-декан и като преподавател със завидна ерудиция и целенасочена активност, своето качество да съчетава съсредоточеността и задълбочеността на учения изследовател с практическото приложение на овладяното от нея обемно и многостранно знание. Магистърските и бакалавърските курсове по американска и канадска литература и култура, масмедии и межкултурна комуникация са особено популярни сред студентите, а редовните ѝ и

многобройни участия в национални и международни научни форуми, в научно-изследователски и практико-приложни проекти по европейски и български програми също са били и са обект на висока оценка. Ще спомена тук само някои от тях, които говорят красноречиво за сериозността и значимостта на научния принос на доцент д-р Мадлен Данова за поддържане и укрепване на престижа на катедра „Англицистика и американистика”, на ФКНФ, на Софийския университет: „Динамика на компютърно-опосредстваната комуникация”, три проекта за обучение и квалификация на учители по чужд език и на преподаватели във висшите училища, редица вътрешно-университетски научни проекти с участие в тях на над 60 студенти и др.

Известна е всеотдайната ѝ ангажираност в академичния живот на ФКНФ и СУ, за чието разнообразяване, раздвижване и развитие доцент д-р Данова има общопризнат личен принос. Тя е и член на Програмния съвет на Университетския комплекс по хуманитаристика „Алма Матер”, на множество организации на учените в България и в чужбина.

III.

От изложеното дотук става ясно, че научната и преподавателската дейност на доцент д-р Мадлен Данова, високо оценените у нас и в чужбина нейни приноси като теоретик и тълкувател на литературно-теоретични и културологични проблеми, новаторските решения, които предлага в своите анализи и разработки, мястото, което си е извоювала в академичната общност със своята неуморна работа в няколко средищни полета на науката, образованието и литературната мисъл, престижът ѝ на уважаван специалист и колега повече от ясно доказват, че тя напълно отговаря на изискванията за придобиване на академичната длъжност „професор” така, както са формулирани те в Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение.

Ето защо с дълбока убеденост предлагам на научното жури да присъди на доцент д-р Мадлен Данова научната длъжност „професор”.

Член на журито:

Професор д-р Вера Ганчева

24 ноември 2011 г.